§ 9
Motion 2019:53 om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

RS 2019-0995

Ärendebeskrivning

Talla Alkurdi m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige med förslag på uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden för att få en mer jämlik primärvård i hela länet.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:53
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 24 september 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 4 september 2020
Stockholms läns sjukvårdsområdes protokollsutdrag den 25 mars 2020
Södertälje Sjukhus AB:s yttrande den 18 december 2019

Yrkanden

Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 13 januari (bilaga).
Aida Hadzialic (S) och Anna Sehlin (V) yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordföranden ställer de båda förslagen till beslut mot varandra och finner att regionstyrelsen beslutar i enlighet med regionrådsberedningens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) med flera anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

SD-ledamöterna deltar ej i beslutet.

Reservationer

Aida Hadzialic (S) och Anna Sehlin (V) anmäler reservation från S-ledamöterna respektive V-ledamöterna till förmån för eget bifallsyrkande.

Särskilt uttalande

Gabriel Kroon (SD) anmäler särskilt uttalande från SD-ledamöterna (bilaga).

Region Stockholm

Regionstyrelsen

PROTOKOLL
2021-01-26

RS 2021-0043

Expedieras till
Regionfullmäktige
Akten

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-01-13

RS 2020-0995

Regionstyrelsen

Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl. (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Talla Alkurdi m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige med förslag på uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden för att få en mer jämlik primärvård i hela länet.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) med flera anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

En jämlik tillgång till primärvård i länet är högt prioriterat för Region Stockholm och är en grundförutsättning för att skapa en god hälsa bland befolkningen. De förslag som lyfts i motionen omfattas av det arbete som hälso- och sjukvårdsnämnden driver i enlighet med primärvårdsstrategin (HSN 2019-0945) och genomförandeplanen för densamma. Regionrådsberedningen delar Hälso- och sjukvårdsnämndens och Regionledningskontorets uppfattning om att det inte behövs ett separat arbete vid sidan av arbetet med primärvårdsstrategin.

Det finns en tydlig politisk ambition att stärka husläkarmottagningarna som ett nav i hälso- och sjukvården. Den senaste revideringen av ersättningsmodellen är ett ytterligare steg i detta arbete med minskad detaljstyrning och ökade möjligheter för vårdgivarna att införa nya arbetssätt, främja innovation och arbeta mer proaktivt. Tillgängligheten ska öka för hela länets invånare, och här har även nya digitala arbetssätt verkat och kommer verka i positiv riktning för jämlik tillgång till vård i hela länet.

Region Stockholms verksamheter ska präglas av valfrihet för patienterna. När det gäller primärvården värnar Region Stockholm patientens

möjligheter att själva få välja att lista sig hos den husläkarmottagning som de anser passar dem bäst. Att inte vara listad hos en vårdgivare kan också vara ett aktivt val och således en del av valfriheten.

Mot bakgrund av ovanstående anser Regionrådsberedningen att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:53
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 24 september 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 4 september 2020
Stockholms läns sjukvårdsområdes protokollsutdrag den 25 mars 2020
Södertälje Sjukhus AB:s yttrande den 18 december 2019

Irene Svenonius Anna Starbrink

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-01-26

RS 2020-0995

Regionstyrelsen
P9

Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl. (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Sverigedemokraterna delar i stort den problembild som ligger till grund för motionen men, instämmer inte till fullo Socialdemokraternas förslag till lösningar.

Vi vill se en samverkansmodell som utgår från en helhetssyn med primärvården som nav med fokus på de största vårdkonsumenterna, de äldre och kroniskt sjuka. En patientgrupp som ofta har svårt att navigera mellan den mångfald av olika vårdgivare som erbjuds. Att välja mellan vårdgivare är en möjlighet, men när orken tar slut och sjukdom tar över riskerar det bli en plåga för patienten, som behöver vårdkoordination.

I budget 2021 presenterade vi en modell för ett nytt sjukvårdssystem där en primärvård med ett tydligt och etablerat vårdnätverk står i centrum. Där husläkarmottagningarna ges ett stärkt ansvar och patienten kan träffa samma läkare eller distriktsköterska och ges tillgång till en vårdkoordinator. En fast vårdkontakt med helhetsansvar ansvarar för att bistå patienten i kontakten med andra vårdaktörer. Vår modell fokuserar på att stärka kraven och möjligheterna på husläkarmottagningarna så att sjukvårdsinsatser kan komma till för mest behövande

Sverigedemokraterna avstår från att delta i beslut.

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Eva Hansson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-12-09

RS 2019-0995

Regionstyrelsen

Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl. (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Ärendebeskrivning

Talla Alkurdi m.fl. (S) har inkommit med en motion till regionfullmäktige med förslag på uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden för att få en mer jämlik primärvård i hela länet.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:53
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 24 september 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 4 september 2020
Stockholms läns sjukvårdsområdes protokollsutdrag den 25 mars 2020
Södertälje Sjukhus AB:s yttrande den 18 december 2019

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) med flera anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Talla Alkurdi m.fl. (S) har till regionfullmäktige lämnat en motion om behovet av en jämlik primärvård i hela länet. Motionärerna föreslår att regionfullmäktige ska ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård i länet, förändra vårdcentralernas ersättningsmodell, justera listningssystemet, lista patienter som inte valt vårdcentral och utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningarna.

En jämlik tillgång till primärvård i länet är högt prioriterat för Region Stockholm. Regionledningskontoret menar att hälso- och sjukvårdsnämndens primärvårdsstrategi (HSN 2019-0945) har som mål att uppnå en tillgänglig och nära vård för en jämlik och förbättrad hälsa hos invånarna. Motionärernas förslag omfattas av hälso- och sjukvårdsnämndens arbete med primärvårdsstrategins åtgärder enligt handlingsplanen. Hälso- och sjukvårdsnämnden anser inte att ett separat arbete vid sidan av arbetet med primärvårdsstrategin, i enlighet med motionärernas förslag, är lämpligt. Regionledningskontoret delar den uppfattningen. Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Talla Alkurdi m.fl. (S) har till regionfullmäktige lämnat en motion om behovet av jämlik primärvård i hela länet. Motionärerna föreslår att regionfullmäktige ska ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård, höja andelen av ersättningen till vårdcentralerna som baseras på Care Need Index (CNI) samt utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg. Vidare ska listningssystemet justeras så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden. Slutligen ska införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningarna utredas.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden och Stockholms läns sjukvårdsområde. Motionen har även remitterats till Södertälje sjukhus AB som valt att avstå från att lämna ett yttrande.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 18 juni 2019 om mål och strategisk inriktning för primärvården 2019–2025 (HSN 2019-0945), dvs. en primärvårdsstrategi. Det övergripande målet för primärvården i Region Stockholm 2025 är: ”En tillgänglig och nära vård för en jämlik och förbättrad hälsa hos invånarna”. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 28 januari 2020 om en genomförandeplan för hur målet i strategin ska uppnås (HSN 2019-0945) Genomförandeplanen innehåller 22 prioriterade åtgärder samt en plan för uppföljning.

Inriktningen är att Region Stockholms verksamheter ska präglas av valfrihet för patienterna. Valfriheten säkerställs genom att patienten aktivt kan välja mellan olika vårdgivare när det gäller flertalet vårdområden. För husläkaruppdraget har Region Stockholm valt att använda sig av listning

som metod för att främja kontinuitet. Valfriheten säkerställs då genom att patienten kan välja vilken vårdcentral som patienten är listad på. En aspekt när det gäller valfrihet är också att välja att inte vara listad, om patienten så önskar.

Primärvårdsstrategins mål ska uppnås genom följande strategiska inriktningar:

- Tillhandahålla en primärvård med hög upplevd och faktiskt tillgänglighet, medicinsk kvalitet, kontinuitet samt förtroende som kontinuerligt förbättras utifrån invånarnas behov.
- Säkerställa effektiv resursanvändning, ändamålsenlig uppföljning och goda förutsättningar för vården att förbättra de medicinska resultaten för invånarna.
- Ställa om till en mer förebyggande, hälsofrämjande och sammanhållen nära vård med invånaren som medskapare
- Utveckla, behålla, attrahera och uppgiftsväxla rätt kompetenser efter både nuvarande och framtida behov.
- Skapa förutsättningar för att realisera de möjligheter en systematisk digitalisering ger.

För varje strategisk inriktning finns prioriterade åtgärder, sammanlagt 22 stycken, som bedömts nödvändiga för att uppfylla de strategiska inriktningarna och nå målet i primärvården. Åtgärderna är tidsatta och sorterade gentemot den strategiska inriktning där de bedöms ha störst påverkan, men alla påverkar flera av de strategiska inriktningarna. De åtgärder som främst svarar mot motionärernas förslag är

- Åtgärd 1e – Säkerställ länstäckande nät av vårdcentraler med helhetsansvar för somatisk vård och första linjens psykiatri.
- Åtgärd 1c – Erbjud alla som vill att bli listade på namngiven läkare
- Åtgärd 2a – Minska detaljstyrning och skifta uppdrag, ersättningsmodell och uppföljning mot resultat och kvalitet.
- Åtgärd 3a – Ge vårdcentralerna ansvar för att koordinera samverkan mellan vård- och omsorgsgivare inom kommuner/stadsdelsförvaltningar i det geografiska närområdet.

Det finns en preliminär åtgärdsplan 2019–2025. Om hälso- och sjukvårdsnämnden ser anledning till förändringar, till exempel utifrån ändrade förutsättningar eller för att uppföljningsresultaten visar på behov av omprioritering, kommer detta att tas upp för eventuell omprövning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden menar i sitt yttrande över motionen att de åtgärder som motionärerna föreslagit lämpligast hanteras inom ramen för

primärvårdsstrategins prioriterade åtgärder och inte i ett separat spår. Regionledningskontoret delar den uppfattningen och föreslår att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Åtgärder för en jämlik primärvård i hela länet genomförs inom ramen för hälso- och sjukvårdsnämndens arbete med primärvårdsstrategin för en nära vård i Region Stockholm. Detta beslut har inga ekonomiska konsekvenser utöver de som är en följd av genomförandet av primärvårdsstrategin.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Stockholms läns sjukvårdsområde
Södertälje Sjukhus AB

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-12-09

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -10- 15
Dnr. RS 2019-0995
2019:53

MOTION

2019-10-15

Motion av Talla Alkurdi (S) mfl om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Tillgången till vård i nära anslutning till hemmet är av stor vikt för att kunna erbjuda invånarna en tillgänglig och jämlik vård. Detta gäller särskilt inom den nära vården i form av till exempel vårdcentraler, barnavårdscentraler och mödravårdscentraler.

Införandet av vårdvalsmarknader inom 39 olika vårdområden har väsentligt försvårat möjligheten att styra vårdutbudet så att tillgång till vård finns i hela länet efter behov. Detta då vårdvalen innebär en fri etableringsrätt för vårdbolagen och då det moderatledda styret sagt nej till att låta det offentliga ta ansvar för att så kallade vita fläckar i vårdutbudet inte uppstår. Att vårdvalet försvårar för en behovsbaserad och jämlik etablering av vårdgivare konstaterades även nyligen av Göran Stiernstedt i slutbetänkandet av utredningen "Styrning för en mer jämlik vård". I utredningen föreslår Stiernstedt åtgärder för en mer jämlik etablering såsom rekommendation att i högre utsträckning använda ersättningssystemet för att främja en jämlik etablering.

I Göran Stiernstedts utredning föreslås även att regionerna ska se till att de invånare som inte gör ett aktivt val av vårdcentral automatiskt ska tilldelas en vårdcentral nära bostaden. Som argument för detta nämns att det finns en stor grupp individer med stora förväntade vårdbehov men som av olika anledning söker för lite vård. Att se till att även dessa individer är listade på en vårdcentral är därför viktigt ur ett jämlikhetsperspektiv. I Stockholm beräknas idag cirka 9 procent av invånarna vara olistade, det vill säga att de inte aktivt valt att lista sig på en vårdcentral. Införandet av denna form av så kallad passiv listning måste självklart ske på ett sätt som bibehåller patientens rätt att fritt välja vårdgivare.

I samband med införandet av vårdvalet togs det så kallade områdesansvaret för vårdcentralerna bort. Ett återinfört områdesansvar skulle dels kunna innebära att en vårdcentral inom ett begränsat geografiskt område återigen får ansvar över de patienter som inte aktivt listar sig på en vårdcentral. Detta skulle då gälla till att patienten eventuellt väljer att lista sig på en annan vårdcentral. Vidare skulle

områdesansvaret kunna innebära att samma vårdcentral får ett utökat uppdrag för uppsökande arbete i närområdet, samverkan med lokalsamhället samt behovsanalyser kring hälsotillstånd och förekomsten av sjukdomar och diagnoser inom det geografiska området. Ett återinfört områdesansvar skulle kräva en ökad ersättning till de vårdcentraler som får detta uppdrag.

För oss socialdemokrater är det självklart att vård ska finnas efter behov i hela länet. Vi är även mycket kritiska till att det moderatledda styret överlämnar ansvaret för en jämlik tillgång till vård till marknaden och menar att detta strider mot hälso- och sjukvårdslagens intentioner om att den med störst behov ska ges företräde till vård. Ska primärvården kunna främja en jämlik hälsa bland befolkningen måste även primärvården få resurser, mandat och förutsättningar att arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta:

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård i hela länet

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att höja den andelen av ersättningen till vårdcentralerna som baseras på Care Need Index (CNI), för att säkerställa att husläkarmottagningar med större förväntade vårdbehov utifrån socioekonomiska indikatorer ges tillräckligt med resurser

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg för vårdcentraler i de delar av länet som kan betraktas som glesbygd

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att justera listningssystemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningarna med ett uppdrag att arbeta uppsökande gentemot befolkningen i närområdet samt skapa bättre förutsättningar för samverkan med lokalsamhället

Stockholm den 10 oktober

Talla Alkurdi (S)

Petra Larsson (S)

Daniel Carlstedt (S)

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG
2020-09-24

§ 198
Yttrande över motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) m.fl. om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

HSN 2019-1958

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2019:53 om behovet av en jämlik primärvård i hela länet. I motionen föreslår Talla Alkurdi (S) m.fl. att hälso- och sjukvårdsnämnden bör ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård, höja andelen av ersättningen till vårdcentralerna som baseras på Care Need Index (CNI), utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg, justera listningssystemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden och bör utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningarna.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) m.fl. om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Yrkanden

1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2. Talla Alkurdi (S) yrkar med instämmande av Jonas Lindberg (V) bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:53 om behovet av en jämlik primärvård i hela länet överlämnas till regionstyrelsen som hälso- och sjukvårdsnämnden yttrande.

Reservation

Talla Alkurdi (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Jonas Lindberg (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Allmänmedicin
Åsa Sandgren Åkerman

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-09-04

HSN 2019-1958

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) m.fl. om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2019:53 om behovet av en jämlik primärvård i hela länet. I motionen föreslår Talla Alkurdi (S) m.fl. att hälso- och sjukvårdsnämnden bör ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård, höja andelen av ersättningen till vårdcentralerna som baseras på Care Need Index (CNI), utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg, justera listningssystemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden och bör utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningarna.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:53 av Talla Alkurdi (S) m.fl. om behovet av en jämlik primärvård i hela länet

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:53 om behovet av en jämlik primärvård i hela länet överlämnas till regionstyrelsen som hälso- och sjukvårdsnämnden yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I juni 2019 beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden om mål och strategisk inriktning för primärvården. Under hösten 2019 har en genomförandeplan tagits fram för hur målet i strategin ska uppnås. Genomförandeplanen som

beslutade den 28 januari 2020 innehåller 22 prioriterade åtgärder samt en plan för uppföljning.

I budget 2019 beslutade regionfullmäktige att ta fram en strategi, med mål för en stärkt primärvård som ingår i ett hälso- och sjukvårdssystem som ”präglas av god tillgänglighet, hög kvalitet, delaktighet och valfrihet för den enskilde”. Strategiarbetet inleddes under våren 2019 och hälso- och sjukvårdsnämnden fattade i juni 2019 beslut om mål och strategisk inriktning för primärvården 2019 – 2025. Genomförandeplanen bygger på den inriktning som pekats ut i budget 2020 med en stärkt primärvård där vårdcentralerna är navet och där husläkaren har helhetsansvaret för sin patient, och har en koordinerande funktion med ett team av professioner knutet till sig. Framtagandet av genomförandeplanen har präglats av bred involvering av invånare, professioner, vårdgivare, tjänstemän och politik samt kommunrepresentanter.

Primärvårdsstrategin utgör ett centralt styrdokument som inkluderas i ordinarie styr- och uppföljningsprocess för hälso- och sjukvården och ska genomsyra den kontinuerliga utvecklingen av primärvården i regionen. Politiker, tjänstemän och vårdgivare får en gemensam ledstång för den gemensamma utvecklingen av primärvården. Varje beslut som fattas ska ligga i linje med strategins intentioner och mål. Ett framgångsrikt genomförande kräver uthållighet, där de beslutade prioriterade åtgärderna genomförs eller anpassas, i de fall uppföljningen inte visar på önskad utveckling för primärvården eller utifrån ändrade förutsättningar. Hela tiden med invånaren och målbilden i fokus.

Det övergripande målet för primärvården i Region Stockholm 2025 är: ”En tillgänglig och nära vård för en jämlik och förbättrad hälsa hos invånarna”. Primärvårdsstrategin är en del i omställningen till en nära vård. Vårdcentralerna ska utgöra navet för invånarnas hälso- och sjukvård och har helhetsansvar för somatisk och lindrig till måttlig psykisk hälsa.

Enligt beslutet i juni 2019 ska målet för primärvården uppnås genom arbete inom nedanstående strategiska inriktningar. För varje inriktning finns prioriterade åtgärder som bedömts nödvändiga för att uppfylla de strategiska inriktningarna och nå målet i strategin. De 22 prioriterade åtgärderna är sorterade gentemot den strategiska inriktning där åtgärderna bedömts ha störst påverkan, men alla påverkar flera av de strategiska inriktningarna. Det finns starka samband mellan flera av åtgärderna och dessa ska därför ses som en sammanhängande helhet. Vissa åtgärder har större påverkan än andra, men tillsammans leder de mot målet för

primärvården. För varje åtgärd finns en tidsplan för genomförandet och för flera kommer en första fas av utredning och analys att krävas.

De strategiska inriktningarna är

- *”Tillhandahålla en primärvård med hög upplevd och faktiskt tillgänglighet, medicinsk kvalitet, kontinuitet och förtroende som kontinuerligt förbättras utifrån invånarnas behov”*
- *”Säkerställa effektiv resursanvändning, ändamålsenlig uppföljning och goda förutsättningar för vården att förbättra de medicinska resultaten för invånarna”*
- *”Ställa om till en mer förebyggande, hälsofrämjande och sammanhållen nära vård med invånaren som medskapare”*
- *”Utveckla, behålla, attrahera och uppgiftsväxla rätt kompetenser efter både nuvarande och framtida behov”*
- *”Skapa förutsättningar för att realisera de möjligheter en systematisk digitalisering ger”*

Det finns en preliminär fasning av åtgärderna i tid 2019 – 2025. Om förvaltningen ser anledning till förändringar, till exempel utifrån ändrade förutsättningar eller för att uppföljningsresultaten visar på behov av omprioritering, kommer detta att kommuniceras.

Överväganden
En jämlik vård i hela länet är ett högt prioriterat mål. Den i juni 2019 beslutade primärvårdsstrategin är den del i omställningen till nära vård där är målet just ”En tillgänglig och nära vård för en jämlik och förbättrad hälsa hos invånarna”. I strategins genomförandeplan finns 22 prioriterade åtgärder framtagna. Dessa är framtagna i samråd med patientföreträdare, invånare, verksamhetsföreträdare och profession. Samtliga åtgärder kommer att inledas med en större eller mindre utrednings- och analysfas.

I motionen föreslås att:

- *ta fram en etableringsstrategi för att åstadkomma en mer jämlik tillgång till primärvård i hela länet*

Flera åtgärder i primärvårdsstrategin hanterar tillgänglighet, kontinuitet och jämlikhet 1a ”Uppfyll regionens vårdgaranti och rapportera in till den nationella väntetidsdatabasen”, 1b ”stärk tillgänglighet, kontinuitet och service genom digitalisering och utökade öppettider”; 1e ”säkerställ länstäckande nät av vårdcentraler med helhetsansvar för somatisk vård och lätt till måttlig psykisk hälsa” Arbete med kartläggning och identifiering av

behov samt framtagande av åtgärdsplan pågår. En etableringsguide, som ger fakta och underlag för var nyetableringar är önskvärda tas fram och publiceras under 2021.

- *höja den andelen av ersättningen till vårdcentralerna som baseras på CNI, för att säkerställa att husläkarmottagningar med större förväntade vårdbehov utifrån socioekonomiska indikatorer ges tillräckligt med resurser*

För att få en välfungerande beställarstyrning som fokuserar på resultat och kvalitet behöver uppdrag, ersättningsmodell, uppföljning samt dialog med vårdgivarna förstärka och komplettera varandra. Ambitionen är att se över alla dessa delar samlat och stegvis skifta mot resultat och kvalitet. Syftet är att få till en helhet där primärvården utformas i linje med regionens prioriteringar och kunskapsstyrning, samtidigt som vårdgivarna ges större frihet att utveckla hur vården genomförs utan detaljstyrning mot en viss åtgärd, om det finns andra sätt som ger likvärdiga eller bättre resultat. Ersättningsmodellerna och uppföljning bör i än större utsträckning vara a) inriktade på resultat och kvalitet samt bidra till att lyfta de med sämst resultat, b) vara enkla att förstå för både utförare och beställare, c) inte begränsa vårdgivarnas förutsättningar att driva utveckling av arbetssätt och effektivitet, d) fungera som verktyg för resursfördelning och kostnadskontroll, e) ha en styrande effekt mot de övergripande målen för primärvården, f) innebära konsekvenser om uppföljningen visa på brister i verksamheten. Den målrelaterade ersättningen bör utformas så den utgör en drivkraft för förändring. Arbetet med att utveckla ersättningsmodellerna ingår i primärvårdsstrategins åtgärd 2a) minska detaljstyrning och skifta uppdrag, ersättningsmodell och uppföljning mot resultat och kvalitet. För att se över ersättningsmodellerna görs en utredning där olika alternativ kommer att presenteras. CNI är en del i denna översyn.

- *utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg för vårdcentraler i de delar av länet som kan betraktas som glesbygd*

Se ovan angående översyn av ersättningssystem. I åtgärden att säkerställa länstäckande nät av vårdcentraler ingår att säkerställa att vårdcentraler etableras väl fördelat i hela länet samt hur detta ska möjliggöras. Sedan den 1 maj 2020 utgår en extra ersättning för nystartad mottagning. Besöksersättning höjs med 50 procent under 12 månader efter driftstart eller tills månaden efter då mottagningen har 4 000 listade. Listningstak får inte införas.

- *justera listningssytemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden*

I primärvårdsstrategins åtgärd 1c ”erbjud alla som vill att bli listade på namngiven läkare” arbetas det med att se över listningssystemet samt om

fler specialiteter än allmänläkare, pediatriker och geriatriker ska kunna vara listningsbara. Listning hos namngiven läkare för alla som i dag är listade skulle innebära en ökning från 821 patienter per listningsbar läkare till 1 1867 patienter per listningsbar läkare. Stimulans för ökad listning kommer utreds.

- *utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningar med ett uppdrag att arbete uppsökande gentemot befolkningen i närområdet samt ska bättre förutsättningar för samverkan med lokalsamhället*

Åtgärd 3a i primärvårdsstrategin ”ge vårdcentralerna ansvar för att koordinera samverkan mellan vård- och omsorgsgivare inom kommuner/stadsdelsförvaltningar i det geografiska närområdet” hanterar denna fråga. Förslag till nytt förfrågningsunderlag för 2021 finns och tas upp till beslut i november 2020. I förslaget framgår att en vårdcentral ska ansvara för samverkan i det geografiska närområdet. Samverkan innebär bl.a. att skapa nätverk, erbjuda mötesfora, dela information, ansvara för specifika processer så som in- och utskrivning från slutenvård, krisledning, identifiera lokala utvecklingsområden m.m.

De åtgärder som finns föreslagna motionen enligt ovan föreslås hanteras inom ramen för de föreslagna prioriterade åtgärderna och inte i ett separat spår. De prioriterade åtgärderna är:

Åtgärd 1e – Säkerställ länstäckande nät av vårdcentraler med helhetsansvar för somatisk vård och första linjens psykiatri
Åtgärd 1c – Erbjud alla som vill att bli listade på namngiven läkare
Åtgärd 2a – Minska detaljstyrning och skifta uppdrag, ersättningsmodell och uppföljning mot resultat och kvalitet
Åtgärd 3a – Ge vårdcentralerna ansvar för att koordinera samverkan mellan vård- och omsorgsgivare inom kommuner/stadsdelsförvaltningar i det geografiska närområdet

Den politiska inriktningen är att regionens verksamheter ska präglas av valfrihet för patienterna. Valfriheten säkerställs genom att patienten aktivt kan välja mellan olika vårdgivare när det gäller flertalet vårdområden. För husläkaruppdraget har regionen valt att använda sig av listning som metod för att främja kontinuitet och valfriheten säkerställs då genom att patienten kan välja vilken vårdcentral hen är listad på. En aspekt när det gäller valfrihet är också att välja att inte vara listad om man så önskar.

Ekonomiska konsekvenser
Åtgärder för en mer jämlik primärvård i hela länet genomförs inom ramen för primärvårdsstrategin för en nära vård i Region Stockholm. Detta beslut

har inga ekonomiska konsekvenser utöver de som är en följd av genomförandet av primärvårdsstrategin

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet förväntas inte medföra några konsekvenser för patientsäkerheten utöver de som är en följd av genomförandet av primärvårdsstrategin.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet innebär inga förändrade konsekvenser för en jämställd och jämlik vård utöver de som är en följd av genomförandet av primärvårdsstrategin där målet är en mer jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas inte medföra några konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet innebär inga förändrade administrativa konskonsekvenserna för vårdgivarna utöver de som är en följd av genomförandeplanen för primärvårdsstrategin.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
T f avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen
Godkänd av Björn Eriksson, 2020-09-04

Region Stockholm

Stockholms läns sjukvårdsområde
Sjukvårdsdirektören

Nämndmöte 2020-03-25 p 12

BESLUTSUNDERLAG
2020-03-06

SLSO 19-2095

Yttrande över Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet.

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har av Rotel II – Hälso- och sjukvårds-, innovations- och kulturroteln, getts möjligheten att yttra sig över behovet av mer jämlik primärvård i hela länet.

Ärendet

I motionen framförs att en etableringsstrategi för mer jämlik tillgång till primärvård i hela länet behövs. Detta borde ske genom att höja den andel av ersättning till vårdcentraler som baseras på Care Need Indes (CNI), utreda behovet av ett särskilt glesbygdstillägg för vårdcentraler, justera listningssystemet så att patienter som inte gör ett aktivt val listas på en vårdcentral nära bostaden och utreda införandet av ett tydligare områdesansvar för husläkarmottagningar med ett uppdrag att arbeta uppsökande gentemot befolkningen i närområdet samt skapa bättre förutsättningar för samverkan med lokalsamhället.

Förvaltningens yttrande

Utredningen SOU 2019:4 Digifysiskt vårdval (Göran Stiernstedts utredning) som hänvisas till i motionen har överlämnats till regering och riksdag och beslut har ännu inte fattas utifrån utredningens förslag. Region Stockholm har en beställar-/utförarmodell som innebär att hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har ett övergripande ansvar för de olika behov som befolkningen inom Stockholms län har. SLSO är en av många vårdgivare som via avtal med HSN bedriver vård till innevånarna och det är dessa avtal som styr vilka vårdtjänster som SLSO kan erbjuda.

Förslag till beslut

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att avge Yttrande över Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet enligt ovanstående, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör

Martin Forseth
Verksamhetsområdeschef Primärvård

Region Stockholm

Stockholms läns sjukvårdsområde
Nämnden

Utdrag ur protokoll 2/2020, §12

Sammanträdesdatum
2020-03-25

Justerat Barbro Naroskyin Inger Ros

§12

Yttrande över Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl. (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet.

SLSO 19-2095

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde beslutade

att avge Yttrande över Motion 2019:53 av Talla Alkurdi m.fl. (S) om behovet av en jämlik primärvård i hela länet enligt tjänsteutlåtandet, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Utdragsbestyrkande

Olga Bjerstedt

Olga Bjerstedt

Södertälje Sjukhus

Sjukhusledningen

YTTRANDE

Datum
2019-12-18

Diarienr
STS 2019-0299
RS 2019-0995

Mottagare
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

Yttrande på motion 2019:53 om behov av en jämlik primärvård i hela länet

Södertälje Sjukhus AB:s styrelse avstår från att yttra sig.

Christophe Pedroletti
Verkställande direktör

Södertälje Sjukhus AB
152 86 Södertälje
Organisationsnr: 556775-9922
Styrelsens säte: Södertälje

Telefon: 08-550 240 00 vxl
Fax: 08-550 240 54
Registrator.sodertaljesjukhus@sll.se
www.sodertaljesjukhus.se

SÖDERTÄLJE SJUKHUS ÄR EN DEL AV STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Besöksadress: Rosenborgsgatan 6-10 (huvudentré), Lagmansvägen 15 (entré kanalsidan)